

WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY

SPOTKANIE Z PRZEDSTAWICIELAMI UCZELNI WYŻSZYCH

***Zasadnicze rozwiązania
w zakresie kwalifikacji
w nowym Prawie geologicznym i górnictwym***

***Przemysław Grzesiok
Departament Prawny WUG***

Katowice, 14 lipca 2011 r.

Wyższy Urząd Górniczy

Aktualny stan prawny:

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze
(Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.)

+

Kompleks aktów wykonawczych, wydanych przez:

- Radę Ministrów
- Ministra Gospodarki
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Ministra Środowiska

Wyższy Urząd Górniczy

Budowa „systemu” prawa geologicznego i górniczego w zakresie kwalifikacji:

- Szereg zagadnień o charakterze zasadniczym, podstawowym dla kreowania uprawnień i obowiązków np. osób fizycznych pozostawiono do rozstrzygnięcia ministrowi
- Akty wykonawcze o mieszanym charakterze: wykonawczo-upełniającym (jedyna wzmianka o danym zagadnieniu w upoważnieniu do wydania rozporządzenia)
- Akty wykonawcze jako mini-ustawy
- Regulowanie wyjątków i uzupełnień w stosunku do Kpa (również o charakterze władczym) w przepisach proceduralnych zamieszczonych w aktach niższej rangi
- Bardzo ogólne regulacje w art. 68, 70 i 75a obowiązującej ustawy

Wyższy Urząd Górniczy

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze

- Upublicznienie projektu – skierowanie do konsultacji społecznych: luty 2008 r.
- Przyjęcie projektu przez Radę Ministrów: listopad 2008 r.
- Informacja oraz dokumenty dotyczące prac parlamentarnych:
<http://orka.sejm.gov.pl/proc6.nsf/opisy/1696.htm>
- Skierowanie projektu do Sejmu RP: grudzień 2008 r. (druk sejmowy nr 1696)
- Pierwsze czytanie projektu (II etapy): marzec 2009 r.
- Przyjęcie sprawozdania Podkomisji nadzwyczajnej: 28 kwietnia 2010 r.
- Wznowienie prac parlamentarnych: luty 2011 r.
- Uchwalenie ustawy: 28 kwietnia 2011 r.
- Prace w Senacie RP nad drukiem senackim nr 1199. Informacja o pracach:
<http://www.senat.gov.pl/k7/pos/077/3.htm>; dokumenty:
<http://www.senat.gov.pl/k7/pos/077/077porz.htm>
- Debata i głosowanie poprawek do ustawy: 25 i 26 maja 2011 r. (uchwała Senatu RP: 52 poprawki)
- Rozpatrzenie poprawek przez Sejm RP (9 czerwca 2011 r.)
- Podpisanie przez Prezydenta RP: 4 lipca 2011 r.
- Ostatni etap: ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
- Wejście w życie: 1 stycznia 2012 r. (art. 227 ustawy)

Zasadnicze rozwiązania w zakresie kwalifikacji

aspekty konstytucyjne (materia ustawy), np.:

- wykaz stanowisk, w odniesieniu do których określa się wymagania albo stwierdza kwalifikacje;
- dookreślenie pojęć: „kwalifikacje ogólne” oraz „kwalifikacje zawodowe”;
- forma stwierdzenia kwalifikacji;
- określenie zakresu uprawnień wynikających ze świadectw stwierdzenia kwalifikacji;
- elementy postępowania administracyjnego (wyjątki albo uzupełnienia w stosunku do Kpa).

Zasadnicze rozwiązania w zakresie kwalifikacji

- trzy „kategorie” podziemnych zakładów górniczych: wydobywanie węgla kamiennego, rud metali oraz pozostałych kopalin;
- dwie „kategorie” odkrywkowych zakładów górniczych: wydobywanie węgla brunatnego lub kopalin z użyciem środków strzałowych oraz wydobywanie bez użycia środków strzałowych kopalin innych niż węgiel brunatny;
- dwie „kategorie” otworowych zakładów górniczych: wydobywanie węglowodorów oraz kopalin innych niż węglowodory;
- tylko jedna „kategoria” zakładów wykonujących roboty geologiczne każdą z trzech metod (brak kryterium kopaliny i głębokości);
- dwie „kategorie” mierniczych górniczych i geologów górniczych (wszystkie zakłady górnicze, zakłady górnicze inne niż podziemne zakłady górnicze);
- nowe stanowisko: geofizyk górniczy w podziemnych zakładach górniczych

Zasadnicze rozwiązania w zakresie kwalifikacji

- stwierdzanie kwalifikacji osób niższego, średniego i wyższego dozoru ruchu oraz kierowników działów ruchu tylko w przypadkach określonych w ustawie;
- pozostawienie wymagań dla wszystkich osób na tych szczeblach, z wyjątkiem osób niższego i średniego dozoru ruchu w odkrywkowych i otworowych zakładach górniczych (w tym przypadku kompetencja została przypisana przedsiębiorcy);
- rezygnacja ze stwierdzania tzw. szczególnych kwalifikacji (pozostawienie wymagań dla osób wykonujących czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego)

Zasadnicze rozwiązania w zakresie kwalifikacji

- „Kwalifikacje ogólne”: znajomość określonych przepisów lub zagadnień
- „Kwalifikacje zawodowe”:
 - 1) tytuły zawodowe lub dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe w zawodach wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2, ukończenie określonych w tych przepisach studiów wyższych lub określonych w tych przepisach studiów podyplomowych (np. w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy);
 - 2) w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2 – posiadanie odpowiednich kwalifikacji w zawodzie lub odpowiednich uprawnień zawodowych (np. mierniczego górniczego);
 - 3) odbycie, również przed uzyskaniem kwalifikacji zawodowych, praktyki określonej w ustawie (czas trwania i rodzaj czynności).
- Odrębne potraktowanie czynności specjalistycznych

Zasadnicze rozwiązania w zakresie kwalifikacji

- ustawowe „zaliczenie praktyki” (brak wniosku do organu nadzoru górniczego);
- „automaty” dotyczące zakresu kwalifikacji (przykład: *osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu określonego w art. 58 rodzaju zakładu górniczego albo zakładu oraz kwalifikacje zawodowe wymagane od kierownika określonego w art. 58 ust. 1 działu ruchu zakładu górniczego albo zakładu może wykonywać czynności w kierownictwie ruchu tego zakładu górniczego albo zakładu bez stwierdzenia kwalifikacji do wykonywania tych czynności*);
- tryb egzaminowania: 2 etapy (pisemny – test oraz ustny) w WUG, w OUG – 1 etap
- opłaty w ustawie;
- wykaz osób w Biuletynie Informacji Publicznej właściwego organu

Zasadnicze rozwiązania w zakresie kwalifikacji

Nawiązanie m.in. do przepisów o szkolnictwie wyższym:

1. Ukończenie studiów wyższych dokumentuje się dyplomem ich ukończenia, potwierdzającym uzyskanie tytułu zawodowego.
2. Zakres ukończonych studiów wyższych dokumentuje się na podstawie nazw kierunków studiów, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz grup treści kierunkowych kształcenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 2 tej ustawy.
3. Jeżeli standardy kształcenia dla określonego kierunku studiów wyższych wprowadzają lub wprowadzały możliwość ukończenia specjalności lub specjalizacji w ramach tego kierunku, zakresem ukończonych studiów jest ta specjalność lub specjalizacja, określone w dyplomie ukończenia studiów.
4. Ukończenie studiów podyplomowych dokumentuje się świadectwem ich ukończenia.
5. Ukończenie szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej o profilu ogólnym dokumentuje się świadectwem jej ukończenia.
6. Posiadanie kwalifikacji zawodowych dokumentuje się świadectwem lub dyplomem uzyskania tytułu zawodowego albo dyplomem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe.
7. Odbycie kursu specjalistycznego dokumentuje się zaświadczeniem o jego ukończeniu.

Akt przewidziany do wydania na podstawie nowego Pgg, dotyczący kwalifikacji (część „górnicza”)

- ❑ Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska przewidzianego do wydania na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2–5: w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego

- ❑ Treść upoważnienia:

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) (...);
- 2) kwalifikacje zawodowe, które są obowiązkane posiadać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–9, oraz wymagania w zakresie określonym w art. 56 pkt 2–6, które są obowiązkane spełniać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 6;
- 3) wymagania dotyczące ustalania składów komisji egzaminacyjnej i zespołu egzaminacyjnego;
- 4) wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnej;
- 5) wzór świadectwa stwierdzającego kwalifikacje.

Akt przewidziany do wydania na podstawie nowego Pgg, dotyczący kwalifikacji (część „górnicza”)

Wytyczne dotyczące treści rozporządzenia:

Określając wymagania, o których mowa w art. 69 ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska będzie kierował się odpowiednio potrzebą zapewnienia adekwatności składów komisji egzaminacyjnych do zakresu wymagań podlegających sprawdzeniu podczas egzaminu, potrzebami ustalenia wynagrodzenia odpowiadającego nakładowi pracy osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej, komunikatywności treści oraz wzorów świadectw stwierdzających kwalifikacje, zapewnienia prawidłowego wykonywania czynności zawodowych, a dodatkowo w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakładach górniczych, a także adekwatności kwalifikacji zawodowych i wymagań do usytuowania w schemacie organizacyjnym zakładu górniczego, zakładu albo podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz rodzaju zagrożeń związanych z wykonywaniem tych czynności.

Projekt rozporządzenia w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego

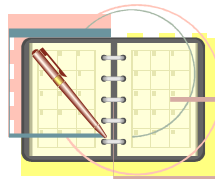
Konstrukcja projektu:

- Każdy paragraf dotyczy odrębnego „rodzaju” górnictwa albo czynności „wyodrębnionych” w ustawie;
- Odrębne ustanowienie wymagań dla poszczególnych specjalności technicznych (w przypadku osób dozoru ruchu) oraz działów ruchu, a także wymagania „zbiorcze” dla pozostałych stanowisk, w których m.in. nie stwierdza się kwalifikacji;
- Wymagania określone dla stanowisk „od dołu do góry” (odwrotnie niż obecnie (nawiązanie do ścieżki kariery zawodowej));
- Całkowita rezygnacja z pojęć: „studia w zakresie odpowiedniej specjalności technicznej” oraz „praktyka w zakresie odpowiedniej specjalności technicznej”
- Przykład: *Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności w niższym dozorze ruchu w: podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel kamienny (...), w specjalności: (...) górnicze wyciągi szybkie: ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie mechaniki i budowy maszyn lub elektrotechniki oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności górnicze wyciągi szybkie albo (...)*

Wyższy Urząd Górniczy

- ❑ **Upoważnienie legislacyjne dla Prezesa WUG**
(niektóre rozporządzenia, inne niż wydawane przez Ministra Gospodarki)
http://www.wug.gov.pl/index.php?prawo/upow_leg
- ❑ **Trwające postępowania legislacyjne, prowadzone przez Prezesa WUG**
(niektóre rozporządzenia, inne niż wydawane przez Ministra Gospodarki)
http://www.wug.gov.pl/index.php?prawo/postepowania_legislacyjne

Wyższy Urząd Górniczy

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Przemysław Grzesiok
(eu@wug.gov.pl)